2 0 1 7

(May)

COMMERCE

(General/Speciality)

Course : 603

(Indian Financial System)

The figures in the margin indicate full marks for the questions

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

www.prepnext.com

1. খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×4=4

Fill in the blanks :

(a) বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠানসমূহক _____ বুলিও কোৱা হয়।

Financial institutions are also termed as _____ .

(b) ১৯৭০ চনৰ বাণিজ্যিক বেংক আঁচনিৰ মতে সভাপতিকে ধৰি ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেংকসমূহৰ সঞ্চালকমণ্ডলীৰ সদস্য সংখ্যা _____ ।

Commercial Banks Scheme, 1970 provides that the board of directors of nationalized banks will be composed of _____ members including chairman.

(c) ট্ৰেজাৰী বিল হ্ৰস্বকালীন, সাধাৰণতে ৯১ দিন ম্যাদৰ চৰকাৰী _____ ।

The Treasury Bill is government _____ for a short period usually of 91 days duration.

(d) প্ৰাথমিক বজাৰ বুলিলে ৰাহি খণ্ডৰ পৰা চৰকাৰী আৰু _____ খণ্ডলৈ প্ৰাথমিক সমাংশপত্ৰ আৰু ঋণৰ যোগেদি প্ৰবাহিত হোৱা দীৰ্ঘকালীন পুঁজিকে বুজায়।

Primary market refers to the long-term flow of funds from the surplus sector to the government and _____ sector through primary issue of equity and debts.

2. তলত দিয়া বাক্যসমূহ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : 1×4=4

State weather the following statements are True or False :

(a) বাণিজ্যিক বিলসমূহ মুদ্ৰা বজাৰৰ এক আহিলা।

Commercial bills are one of the instruments of money market.

(b) বুল, বিয়াৰ, ষ্টেগ আৰু লেম্ ডাক হ'ল ভাৰতৰ প্ৰতিভূতি বিনিময় কেন্দ্ৰৰ সক্ৰিয় ফটকাবাজ।

Bull, Bear, Stag and Lame Duck are the speculators who are active on Stock Exchange of India.

(c) মাৰ্চেণ্ট বেংকাৰে বিনিয়োগকাৰীৰ নিৰাপত্তাপত্ৰ ক্ৰয়-বিক্ৰয় আৰু প'ৰ্টফলিঅ' মেনেজমেণ্টৰ সেৱা আগবঢ়ায়।

Merchant bankers undertake the function of purchase and sale of securities of the investors and provide portfolio management.

(d) মূলধন বজাৰত হ্ৰস্বকালীন বিনিয়োগযোগ্য পুঁজিৰ কিনা-বেচা হয়।

Capital market deals with buying and selling of short-term investible fund.

3. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : 4×4=16

Write short notes on (any *four*) :

(a) বিক্ৰীযোগ্য প্ৰতিভূতি

Marketable securities

(b) ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ পৰিচালনা

Management of Reserve Bank of India

www.prepnext.com

(c) গ্ৰাম্য উন্নয়নত নাবাৰ্ডৰ ভূমিকা

Role of NABARD in rural development

(d) ভাৰতবৰ্ষত কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ প্ৰয়োজনীয়তা

Need of Central Bank in India

(e) প্ৰাথমিক বজাৰ বনাম গৌণ বজাৰ

Primary Market vs. Secondary Market

(f) বাণিজ্যিক পত্ৰ

Commercial paper

4. বিত্তীয় ব্যৱস্থা কি? ভাৰতবৰ্ষৰ বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ মূল উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা। 4+10=14

What is financial system? Discuss the major components of Indian financial system.

নাইবা / Or

ভাৰতীয় বেংক ব্যৱস্থাৰ নিয়ন্ত্ৰণধৰ্মী সংস্কাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 14

Discuss about the regulatory reforms in the Indian banking system.

5. ১৯৯১ চনৰ পৰা ভাৰতৰ বাণিজ্যিক বেংকসমূহৰ সুদৰ হাৰ সংস্কাৰৰ কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা। উদাৰীকৰণৰ পৰৱৰ্তী কালত সুদৰ হাৰ সংস্কাৰৰ শৈলী আলোচনা কৰা। 9+5=14

Mention the causes of interest rate reforms in respect of Indian commercial banks since 1991. Discuss about the pattern of interest rate reforms in the post-liberalized era.

নাইবা / Or

"আঞ্চলিক গাঁৱলীয়া বেংকসমূহ ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰাম্য ঋণ গাঁথনিৰ উল্লেখনীয় বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠান।" মতামত দিয়া। 14

"Regional rural banks are important financial institutions of the rural credit structure of India." Comment.

6. বিত্তীয় বজাৰ বুলিলে কি বুজা? বিত্তীয় বজাৰৰ অংশগ্ৰহণকাৰীসমূহ কোন? তেওঁলোকে কিয় বিত্তীয় বজাৰত যোগদান কৰে? ব্যাখ্যা কৰা। 4+3+7=14

What do you mean by financial markets? Who are the participants in financial markets? Why do they participate in financial markets? Explain.

নাইবা / Or

নতুন বিলি বজাৰ বুলিলে কি বুজা? নতুন বিলি বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। ভাৰতৰ বিত্তীয় ব্যৱস্থাত নতুন বিলি বজাৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 3+4+7=14

What do you mean by New Issue Market (NIM)? Mention the characteristics of NIM. Explain the role of New Issue Market in Indian financial system.

www.prepnext.com

7. ভাৰতৰ বিত্তীয় বজাৰত মিউচুৱেল ফাণ্ডৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। দেশখনৰ বিত্তীয় বজাৰত মিউচুৱেল ফাণ্ডসমূহে সন্মুখীন হোৱা সমস্যাৱলী উল্লেখ কৰা। 8+6=14

Discuss the role of mutual funds in the financial market of India. Mention the problems of mutual funds in the country.

নাইবা / Or

SEBI-ৰ যি কোনো দুটা কাৰ্য উল্লেখ কৰা। বিনিয়োগকাৰীৰ স্বাৰ্থ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত SEBI-ৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী ব্যাখ্যা কৰা। 4+10=14

Mention any two functions of SEBI. Explain the powers and functions of SEBI regarding protection of the interests of the investors.

(Old Course)

Full Marks : 80
Pass Marks : 32

Time : 3 hours

1. খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×4=4

Fill in the blanks :

(a) NABARD _____ চনত প্ৰতিষ্ঠা হয়।

NABARD was established in the year _____ .

(b) ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংক _____ ৰ দ্বাৰা পৰিচালিত হয়।

The Reserve Bank of India is managed by _____ .

(c) ট্ৰেজাৰী বিলসমূহ _____ বজাৰৰ আহিলা।

Treasury Bills are instruments of _____ market.

(d) মিউচুৱেল ফাণ্ডসমূহ পোনপ্ৰথমে ১৯শ শতিকাত _____ত আৰম্ভ হৈছিল।

Mutual funds were first started in _____ during 19th century.

2. তলত দিয়া বাক্যসমূহৰ প্ৰতিটো শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : 1×4=4

State whether each of the following statements is True or False :

(a) বিত্তীয় বজাৰ, মূলধন বজাৰ আৰু মুদ্ৰা বজাৰেৰে গঠিত।

Financial market comprises of Capital Market and Money Market.

www.prepnext.com

(b) ঋতুজনিত বিভিন্নতা ভাৰতীয় মুদ্ৰা বজাৰৰ এক ত্ৰুটী।

Seasonal diversity is one of the defects of Indian money market.

(c) দৰ সুস্থিৰকৰণ ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ মুদ্ৰা নীতিৰ এক লক্ষ্য নহয়।

Price stability is not an objective of monetary policy of Reserve Bank of India.

(d) মিউচুৱেল ফাণ্ডৰ মুখ্য কাৰ্য হ'ল জনসাধাৰণৰ সঞ্চয় আহৰণ কৰি সেইখিনি প্ৰতিভূতি বজাৰত বিনিয়োগ কৰা।

The main function of mutual funds is to mobilise the savings of the general public and invest the same in the stock market securities.

3. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : 4×4=16

Write short notes on (any *four*) :

(a) ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ দুৰ্বলতাসমূহ

Weaknesses of Indian financial system

(b) শেষ পৰ্যায়ৰ ঋণদাতা

Lender of last resort

(c) ইন্টাৰনেট বেংকিং

Internet banking

(d) প'ৰ্টফলিঅ' মেনেজমেন্ট

Portfolio management

(e) মিউচুৱেল ফাণ্ডৰ সুবিধাসমূহ

Advantages of mutual funds

(f) অৱলেখন

Underwriting

4. বিত্তীয় ব্যৱস্থাই এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত কেনেদৰে সহায় কৰে ব্যাখ্যা কৰা আৰু ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ উল্লেখনীয় পৰিৱৰ্তনসমূহ লিখা। 7+4=11

Explain how financial system of a country acts as a catalyst to economic development and also highlight the signifcant changes in Indian financial system.

নাইবা / Or

বিত্তীয় ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা? এক উন্নত বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ আলোচনা কৰা। 3+8=11

What do you mean by financial system? Discuss the various components of a developed financial system.

www.prepnext.com

5. বাণিজ্যিক বেংকসমূহৰ ঋণ সৃষ্টিৰ প্ৰক্ৰিয়াটো ব্যাখ্যা কৰা। এই প্ৰক্ৰিয়াৰ কেইটামান সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা। 7+4=11

Explain the credit creation process of the commercial banks. Mention some of the limitations of the process.

নাইবা / Or

বাণিজ্যিক বেংকসমূহৰ কামকাজত শেহতীয়াকৈ হোৱা অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। এই বেংকসমূহে ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বেংকসমূহৰ পৰা কেনে প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে? 7+4=11

Discuss the recent developments that have been taken place in the activities of the commercial banks. What challenges do they face from the private sector banks?

6. বেংকসমূহৰ বেংক আৰু চৰকাৰৰ বেংক হিচাবে কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ তাৎপৰ্য আৰু কাৰ্যাৱলী ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the significance of the functions of the Central Bank as a banker's bank and as bankers to the Government.

নাইবা / Or

নগদ জমা অনুপাত কি? ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ শেহতীয়া মুদ্ৰা নীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা। 2+9=11

What is Cash Reserve Ratio? Discuss the salient features of the latest monetary policy of RBI.

7. বিত্তীয় বজাৰ বুলিলে কি বুজা? বিত্তীয় বজাৰৰ আহিলাসমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা। ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাত বিত্তীয় বজাৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 3+4+5=12

What do you mean by financial markets? Mention about the instruments of financial markets. Explain the role of financial markets in Indian financial system.

নাইবা / Or

মাৰ্চেণ্ট বেংকিং কি? মাৰ্চেণ্ট বেংকাৰৰ কাৰ্যাৱলী কি? মাৰ্চেণ্ট বেংকিং কেনেকৈ অধিক জনপ্ৰিয় আৰু ফলপ্ৰসূ হ'ব পাৰে? 3+4+5=12

What is Merchant Banking? What are the functions of merchant bankers? How can merchant banking be more popular and effective?

8. প্ৰতিভূতি বিনিময় কেন্দ্ৰৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা। ভাৰতৰ মূলধন বজাৰৰ উন্নয়নত SEBIৰ ভূমিকা আৰু দুৰ্বলতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 2+3+6=11

Define Stock Exchange. Mention its characteristics. Explain the role of SEBI and its weaknesses in the development of Indian capital market.

নাইবা / Or

ভাৰতৰ বিত্তীয় ব্যৱস্থাত প্ৰতিভূতি বিনিময় কেন্দ্ৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 11

Discuss the role of Stock Exchange in the Indian financial system.

★★★

www.prepnext.com